

Klankbord TOP Opleidingsplaatsen

5&6 juni 2023

Totaal 65 deelnemers

Begeleiding: Bosman & Vos, Marike Schoneveld

Aanwezig voor toelichting en beantwoorden van vragen: Arda Wolterbeek Muller (Beleidsadviseur TOP Opleidingsplaatsen), Anne Wisman (beleidsadviseur NIP, lid Secretarissenoverleg TOP)

Inleiding:

Zie de meegestuurde powerpoint.

Toelichting op de powerpoint:

- Vrijgevestigde praktijken hebben niet alle plekken kunnen invullen, wat overbleef is verloot onder de andere POI.
- De verdeelde plaatsen zijn exclusief 10 plekken (de 1%) voor nieuwe POI'en of voor POI'en die niet eerder een opleidingsplaats kregen, en de bonusplekken. De toegekende plekken aan samenwerkingsverbanden (cursief) zijn nog onder voorbehoud, dit vraagt nog wat finetuning in het toewijzingsproces.

Vragen & signalen:

Vragen:

- Wanneer dit wordt doorgerekend naar volgend jaar, wat is dan het effect? Alles naar de regionale samenwerkingsverbanden?

Wanneer 1. de uitgestelde trede van voorrang voor samenwerkingsverbanden volgend jaar zou worden ingevoerd, en 2. VWS het zelfde aantal plaatsen beschikbaar stelt volgens hetzelfde scenario, en 3. er net zoveel plaatsen worden aangevraagd in samenwerking als dit jaar, dan zou het merendeel van de aangevraagde plaatsen in de regionale samenwerkingsverbanden terecht komen.

- GGZ krimpt, en vrijgevestigde praktijken groeien qua opleidingsplaatsen: is dit het doel van het beleid?
Komt door scenario zonder substitutie, we gaan nog terugkijken met VWS en het Capaciteitsorgaan. En de vrijgevestigde praktijken zullen in de komende jaren krimpen door nieuwe regulatie rondom het zijn van een vrijgevestigde praktijk.
- Waar is de grote groei van de vrijgevestigde praktijken op gebaseerd?
Sirm heeft in opdracht van het Capaciteitsorgaan onderzoek gedaan over de ontwikkeling van de zorg, en er is gekeken naar cijfers van het CBS; Op basis van dat onderzoek is de sectorverdeling tot stand gekomen.
- Wat houdt het scenario van het capaciteitsorgaan met of zonder substitutie in?
Zonder substitutie wil zeggen zonder het opleiden van een deel (1/3e) van het stuwmeer van masterpsychologen die in de GGZ werkzaam zijn onder supervisie van een GZ-psycholoog; daar is dit jaar voor het eerst onderzoek naar gedaan en dat is uitgewerkt in twee scenario's. In het

compleet scenario is deze substitutie wél meegenomen. Het scenario zonder substitutie kijkt dus naar de verwachte groei waarbij de functiemix gelijk blijft.

- Is het niet vreemd dat vws eigen adviezen (van het Capaciteitsorgaan) negeert?
Ja, via de branche en beroepsverenigingen wordt hier over gesproken met VWS.
- We krijgen nu minder plaatsen toegewezen, gaat dat voor ons negatief doorwerken volgend jaar?
Nog niet, het HOV wordt altijd berekend over de laatste 3 jaar, dus volgend jaar over 2021, 2022 en 2023.
- Aandacht voor kleinere POI'en, een signaal van de laatste klankbordbijeenkomsten, is niet terug te vinden in de bijgestelde marsroute?
Klopt dit signaal is vooral neergelegd bij LPO, omdat die weer spreekbuis is in het algemeen namens de POI. Zij hebben aangegeven hiernaar te kijken.
- Is het niet ongewenst dat de overflow van de vrijevestigde praktijken wordt verloot, en niet terugvloeit naar ggz?
Nee, want de sectorverdeling is leidend, dit zou oneerlijk zijn naar de andere sectoren. De praktijk is dat de meeste aanvragen uit de GGZ komen en dat ook met loten een groot deel van de overflow naar de GGZ is gegaan.
- Grote GGZ-organisaties kunnen zelf breed opleiden, maar worden nu sterk benadeeld. Kunnen we in gesprek?
In eerste instantie kunt u in gesprek via de landelijke brancheorganisatie.
- Wat kunnen we doen aan de keuze van het ministerie?
Branche- en beroepsvereniging NIP en NL GGZ goed voeden, zodat zij dit mee kunnen nemen in de brieven naar de minister en de Tweede Kamer. De toewijzing is nog voorlopig omdat het debat in de tweede kamer nog moet plaatsvinden. Tot op heden is het niet voorgekomen dat de beschikking voor de beschikbaarheidsbijdrage achteraf nog verminderd is, mogelijk wel erbij. Maar uiteindelijk is dit aan VWS.
- Is de deadline om voor 15 juni de opleidingsplekken door teg even voor een samenwerkingsverband te verschuiven?
Nee helaas niet, VWS was heel laat, en TOP heeft van VWS maar 2 weken uitstel gekregen voor het opstellen van het definitieve toewijzingsvoorstel.
- Als ik bezwaar maak (d.w.z. een zienswijze indienen bij TOP Opleidingsplaatsen) maar ik moet ook alles doorgeven voor 15 juni, hoe werkt dat dan?
Je geeft door op basis van concept toewijzingsvoorstel. Daarnaast wordt er zeer uitzonderlijk afgeweken van het concept toewijzingsvoorstel, alleen wanneer niet voldaan is aan het protocol.
- Tot wanneer kan ik mijn bezwaar (d.w.z. zienswijze) indienen bij TOP?
Dat kan tot en met 16 juni.

- Hoe kan ik mijn HOV (historisch opleidingsvolume) controleren?
TOP krijgt dit overzicht een keer per jaar uit het opleidingsregister en neemt dit over. U kunt navraag doen bij het opleidingsregister.
- Wat gebeurt er met plekken die niet ingevuld worden?
Deze worden middels loting verdeeld.
- Is er nog een kans dat de daadwerkelijke hoeveelheid opleidingsplaatsen geraamd door het Capaciteitsorgaan toch nog wordt toegekend naar aanleiding van het debat in de Tweede Kamer?
Gezien de bezuinigingen is die kans klein. Mogelijk kan er wel ingezet worden op een groeiperspectief voor de komende jaren.

Signalen

- Door terugval ggz plaatsen is maken van combinaties lastig binnen de samenwerkingsverbanden. De POI die nu groeien hebben geen zelfstandige erkenning om op te leiden, maar uitruilen is zo heel lastig.
We nemen signalen mee en nogmaals de oproep om de vragenlijst ter evaluatie van de effecten in te vullen die half juni wordt uitgezet.
- Zorgen om de verwachte verandering van opleidingseisen (programma APV) naar aanleiding van de nieuwe beroepenstructuur in combinatie met deze verandering.
De programma's Beroepenstructuur en APV lopen parallel aan de overgang naar de nieuwe toewijzingscriteria. TOP probeert zo goed mogelijk aangehaakt te blijven bij de andere ontwikkelingen in het veld en hier ook op aan te sluiten. Zeker wat betreft APV is dit het streven. Vragen over de toekomstige veranderingen in de opleidingseisen vanuit APV kunnen worden gesteld aan de hoofdopleiders van de opleidingsinstellingen, FGzPt en programma APV zelf. Zie hiervoor ook: [Home F2 v3 - Programma APV \(progapv.nl\)](https://www.progapv.nl). Voor informatie over de nieuwe beroepenstructuur verwijzen wij je graag naar: [Beroepenstructuur – psychologische zorg](#) of het NIP of de NVP (de opdrachtgevers van het programma).
- Het wordt ingewikkeld om aan het kwaliteitsstatuut te voldoen met de grote verschuiving van subsidieplaatsen vanuit de grote GGZ naar andere sectoren.
Daar gaat TOP niet over, maar het is wel een belangrijk signaal, dat we meenemen in de evaluatie en naar de tafels waar dit wél thuishoort. Ook de branche en beroepsverenigingen nemen dit mee naar VWS en de tweede kamer.

AANVULLING

Na de klankbordbijeenkomsten heeft VWS de keuze toegelicht in een brief naar de Tweede Kamer, dd 16 juni 2023. We nemen een stukje uit deze brief op ter informatie.

Bij de gezondheidszorgpsycholoog (GZ-psycholoog) worden 965 opleidingsplaatsen beschikbaar gesteld per 2024. Dit is een groei van 16% ten opzichte van het huidige aantal opleidingsplaatsen voor 2023. Deze groei van het aantal opleidingsplekken is nodig om de zorgvraag ook in de toekomst op te kunnen vangen, waarbij ook de wachtlijsten slinken. De afgelopen jaren is al fors aanvullend geïnvesteerd in het opleiden van GZ-psychologen: het aantal werkzame GZ-psychologen is de afgelopen jaren met 13% toegenomen. En ook de komende jaren komen steeds meer GZ-psychologen op de arbeidsmarkt als gevolg van deze geïntensiveerde opleidingsinspanningen. Met voornoemde uitbreiding van de opleidingscapaciteit wordt deels aangesloten bij het advies van het Capaciteitsorgaan. Het Capaciteitsorgaan adviseert namelijk aanvullend op deze uitbreiding om de

huidige groep werkzame masterpsychologen in de ggz grotendeels en versneld op te leiden tot GZ-psycholoog (zogeneten verticale substitutie). Anders dan het eerste deel van het advies – dat zich specifiek richt op de capaciteit in de ggz – wordt dit deel van het advies meer beschouwd ter bevordering van de kwaliteit van de ggz. De inzet van masterpsychologen is kwalitatief geborgd middels de afspraken die zijn vastgelegd in het landelijk Kwaliteitsstatuut GGZ. In het kwaliteitsstatuut GGZ heeft de sector zelf afspraken gemaakt over de kwaliteit waar ggz-zorg in Nederland aan moet voldoen. De masterpsycholoog is conform het landelijk kwaliteitsstatuut GGZ inzetbaar als (mede)behandelaar, net als vele andere disciplines binnen de ggz. De taakverdeling waarbij masterpsychologen worden ingezet in de diagnostiekfase, psycho-educatie, E-health en gestandaardiseerde behandeling vindt al jaren plaats. Er wordt op vertrouwd dat deze passend is bij de kwaliteitseisen die in het landelijk kwaliteitsstatuut GGZ zijn geformuleerd. De door het Capaciteitsorgaan voorgestelde verticale substitutie sluit hier dan ook niet op aan. Tevens wordt met het IZA juist ingezet op een werkpraktijk waarbij taken worden belegd op basis van competenties en bekwaamheid in plaats van enkel op opleidingsniveau. Om deze redenen wordt dit deel van het advies van het Capaciteitsorgaan (dat betrekking heeft op verticale substitutie) niet overgenomen.